

OMSCHRIJVING VAN TYPES HELLINGEN IN HET KADER VAN DE TOEPASSING VAN HET KEUZEPAKKET BUFFERSTROOK OP PERCELEN MET EEN HOGE OF ZEER HOGE EROSIEGEVOELIGHEID OM TE VOLDOEN AAN DE RANDVOORWAARDEN EROSIE

1. PERCEEL MET UNIFORME HELLING

We onderscheiden twee situaties:

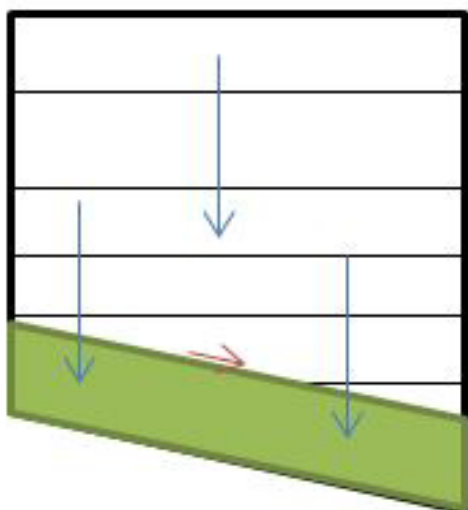
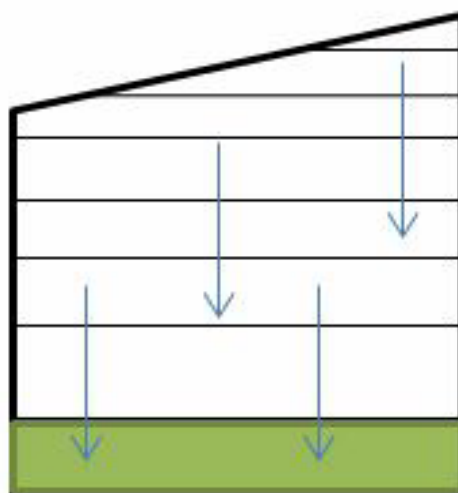
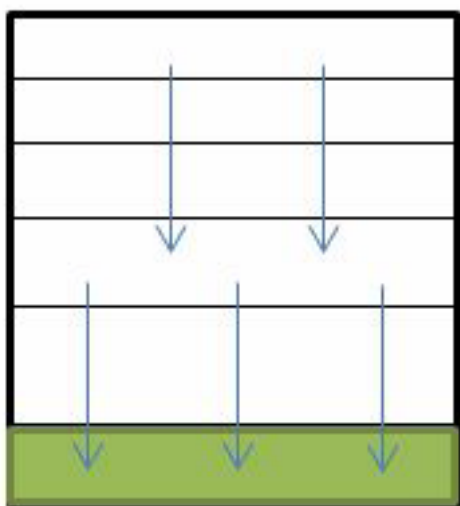
1. Een perceel met hoogtelijnen die over hun volledige lengte parallel lopen met minstens één (bij voorkeur, maar niet noodzakelijk, de laagst gelegen) perceelsgrens.

Dat betekent dat het perceel over die lengte slechts in één richting (loodrecht op de hoogtelijnen) afhelt en het afstromende water gelijkmatig verdeeld wordt over die lengte. Er is geen concentratie van water en de laagst gelegen perceelsgrens ontvangt op elke plaats een hoeveelheid water die evenredig is met de stroomopwaartse hellingslengte loodrecht op de hoogtelijnen.

Op zulke percelen vormt een grasbufferstrook langs de laagst gelegen perceelsgrens een effectieve sedimentvang, op voorwaarde dat er geen ploegvoor langs de grasbufferstrook aanwezig is. Het afstromende water moet ook effectief in het gras terecht komen, en niet via de ploegvoor langs de grasbufferstrook worden afgevoerd. Op paarse percelen is steeds een attest nodig tenzij het een passende BO betreft. Op rode percelen kan de landbouwer op eigen initiatief een grasbufferstrook van minstens 9 meter aanleggen. Een attest, opgemaakt door een erosiecoördinator (EC) of bedrijfsplanner (BP), is dan niet nodig, tenzij op vraag van de controleur als hij/zij de uniformiteit van de helling in vraag stelt.

Figuur 1. Voorbeelden van uniforme helling met standaard maatregel. Mits de bufferstroken minstens 9 m breed zijn, is geen attest nodig op rode percelen.

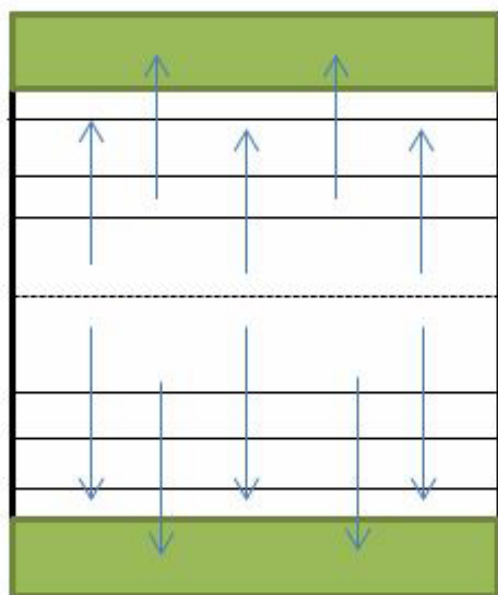

Afstroming in geval van de aanwezigheid van een ploegvoor: absoluut te vermijden, maar het perceel kan als 'uniform' beschouwd worden omdat zonder ploegvoor het afstromende water in hoofdzaak in de grasbufferstrook zal terechtkomen

Een speciaal geval van (1) betreft een perceel, gelegen op een waterscheiding. Het water stroomt in twee tegenovergestelde richtingen, loodrecht op twee parallelle perceelsgrenzen.

In dat geval moet langs elk van deze perceelsgrenzen een grasbufferstrook van 9 m aangelegd worden. Op paarse percelen is steeds een attest nodig tenzij het een passende BO betreft. Op rode percelen kan de landbouwer op eigen initiatief een grasbufferstrook van minstens 9 meter aanleggen. Een attest opgesteld door een EC of BP is dan niet nodig, tenzij op vraag van de controleur als hij/zij de uniformiteit van de helling in vraag stelt.

Figuur 2. Voorbeeld van uniforme helling op waterscheiding met standaard maatregelen Mits de bufferstroken minstens 9 m breed zijn, is geen attest nodig op rode percelen.

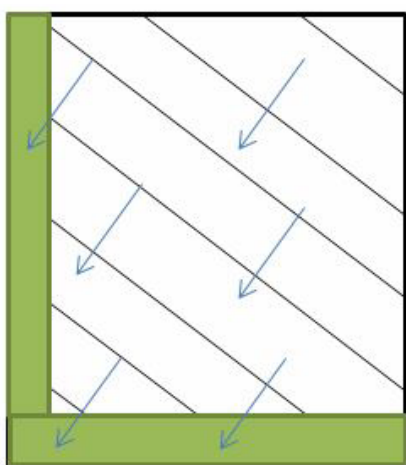
waterscheiding

2. Een perceel dat slechts in één richting afhelt, maar waarbij het afstromende water meerdere perceelsgrenzen overschrijdt.

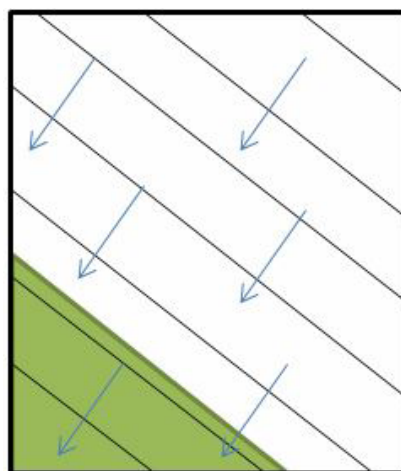
In dat geval is meer dan één grasbufferstrook nodig, of een alternatieve maatregel (graszone en/of dam uit plantaardige materialen) die het water en sediment op de meest geschikte plaats vertraagt en/of opvangt. Op paarse percelen is steeds een attest nodig tenzij het een passende BO betreft. Op rode percelen kan de aanleg van grasbufferstroken of grasbufferstroken in combinatie met bijkomende maatregelen (graszone, dam uit plantaardige materialen,...) op eigen initiatief van de landbouwer, mits de grasbufferstroken minstens 9 m breed zijn. De helling wordt dan als homogeen beschouwd en er is geen attest, opgesteld door een EC of BP, nodig (zie gevallen (a), (c) en (d) in figuur 3), tenzij op vraag van de controleur als hij/zij de uniformiteit van de helling in vraag stelt. Als op een rood perceel enkel een alternatieve maatregel wordt aangelegd, wordt de helling als complex beschouwd en is wel een attest, opgesteld door de EC of BP, nodig (zie geval (b) in figuur 3).

Figuur 3. Voorbeelden van uniforme helling met standaard maatregel (a) én bijkomende maatregelen (c) en (d). Mits de bufferstroken minstens 9 m breed zijn, is geen attest nodig op rode percelen. Voorbeeld van uniforme helling met enkel een alternatieve maatregel, hier een graszone (b) (wel attest nodig, ook op rode percelen)

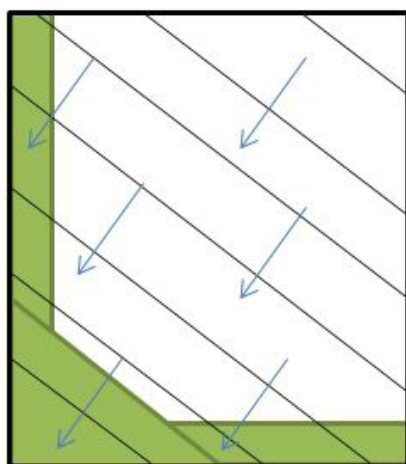
(a)

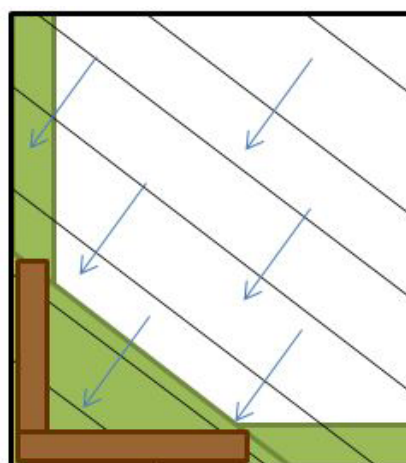
(b)

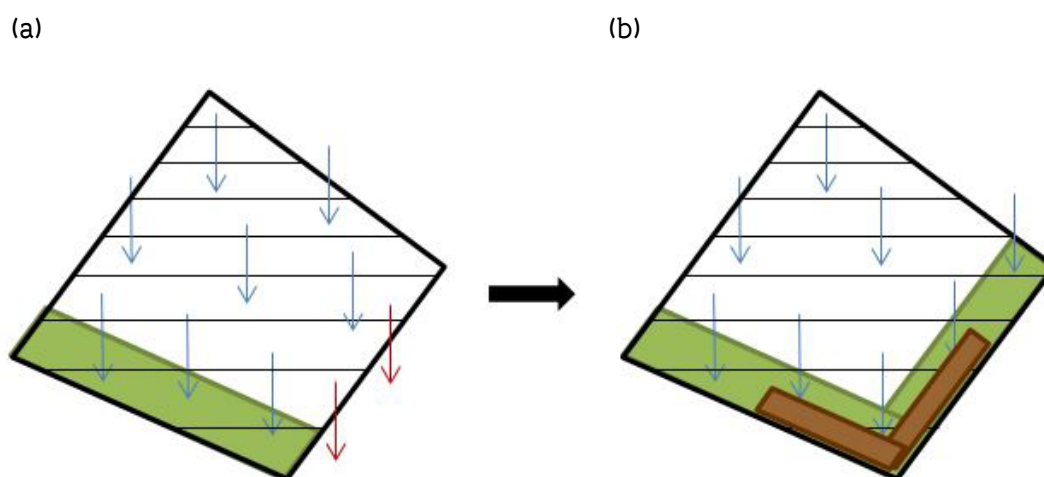
(c)

(d)

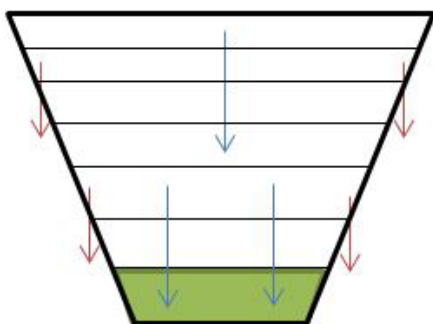

Figuur 4. Voorbeeld van uniforme helling met één standaard maatregel die niet voldoet (a) en met een combinatie twee grasbufferstroken van minstens 9 m en een bijkomende maatregel (dam uit plantaardige materialen) die wel voldoet (b) aan het keuzepakket bufferstroken. Wanneer slechts één bufferstrook wordt aangelegd (a), wordt een deel van het water niet opgevangen, zoals aangeduid met de rode pijlen. In (b) wordt al het afstromende water voldoende opgevangen. Mits de bufferstroken minstens 9 m breed zijn, is geen attest nodig op rode percelen.

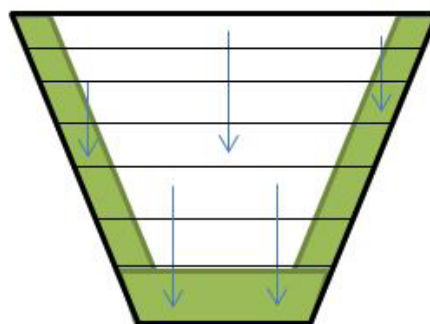

Figuur 5. Voorbeelden van uniforme helling met één standaard maatregel die niet voldoet (a) en (c) en met meerdere standaard maatregelen die wel voldoen (b) en (d) aan het keuzepakket bufferstroken. Wanneer slechts één bufferstrook wordt aangelegd ((a) en (c)), wordt een deel van het water niet opgevangen, zoals aangeduid met de rode pijlen. In (b) en (d) wordt al het afstromende water opgevangen d.m.v. meerdere standaard grasbufferstroken. Mits de bufferstroken minstens 9 m breed zijn, is geen attest nodig op rode percelen.

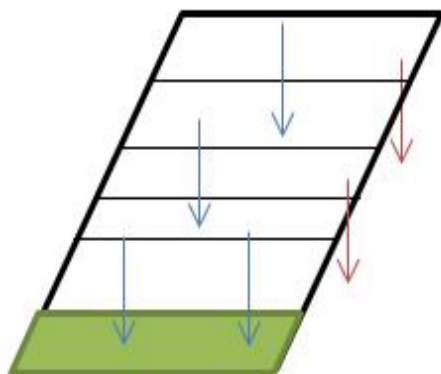
(a)

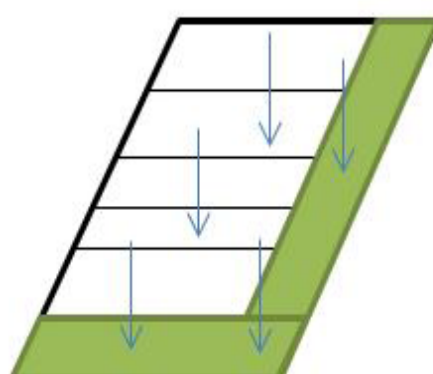
(b)

(c)

(d)

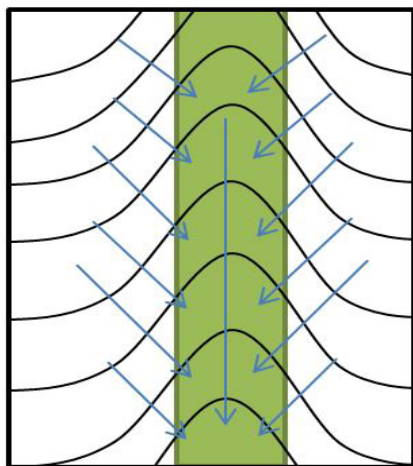
2. PERCEEL MET DROGE VALLEI

Een perceel waarvan het afstromend water in hoofdzaak concentreert naar een droge vallei in het perceel.

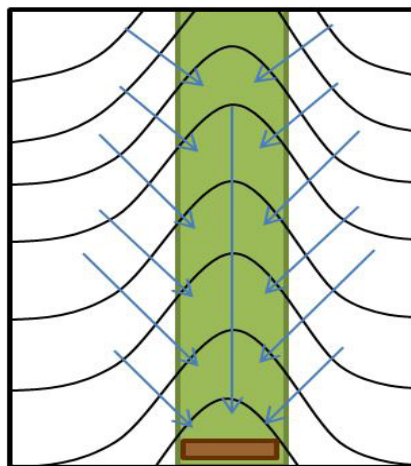
Op paarse percelen is steeds een attest nodig tenzij het een passende BO betreft. Op rode percelen kan de landbouwer op eigen initiatief een grasgang van minstens 12 m breed aanleggen (figuur 6 (a)) en eventueel een bijkomende maatregel (vb. plantaardige dam in de grasgang, figuur 6 (b)). In beide gevallen is een attest, opgemaakt door een EC of BP, niet nodig; tenzij op vraag van de controleur als hij/zij van mening is dat het perceel een complexe helling heeft. Voor de aanleg van een bijkomende maatregel is het advies van een EC of BP ook op rode percelen aangewezen.

Figuur 6. Voorbeeld van helling met droge vallei. Omdat al het afstromende water in de droge vallei terecht komt, is een grasgang als standaard maatregel (a) voldoende. Mits de grasgang minstens 12 m breed is, is geen attest nodig op rode percelen. De aanleg van een bijkomende maatregel, bijvoorbeeld een plantaardige dam in de grasgang (b), is niet verplicht, maar kan wel aangewezen zijn, bv. op advies van een EC of een BP.

(a)

(b)

3. PERCEEL MET COMPLEXE HELLING

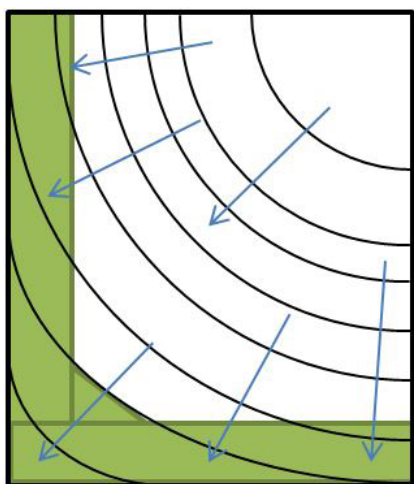
We onderscheiden twee situaties:

1. Een perceel dat in meerdere richtingen afhelt en niet tot de hellingtypes A of B behoort
2. Een perceel waarin een combinatie van de hellingtypes A, B en/of C1 voorkomt

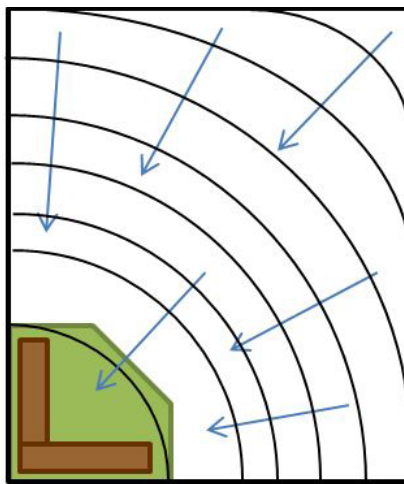
In die gevallen moet door de landbouwer een graszone en/of een dam uit plantaardige materialen aangelegd worden. Een grasbufferstrook of een grasgang zijn ook graszones. Daarnaast kan een graszone een onregelmatige vorm hebben. Als er een droge vallei voorkomt in het perceel (combinatie met hellingtype B), kan daarin bijvoorbeeld een grasgang aangelegd worden. De EC of BP zoekt samen met de landbouwer de meest aangewezen en haalbare maatregel. Een attest opgemaakt door een EC of BP is altijd vereist.

Figuur 7. Voorbeelden van situatie 1: (a) perceel met convexe helling, d.w.z. het water stroomt in divergerende (uit elkaar lopende) richtingen; (b) perceel met een concave helling, d.w.z. het water stroomt in convergerende (naar mekaar toe lopende) richtingen af tot in één hoek van het perceel.

(a)

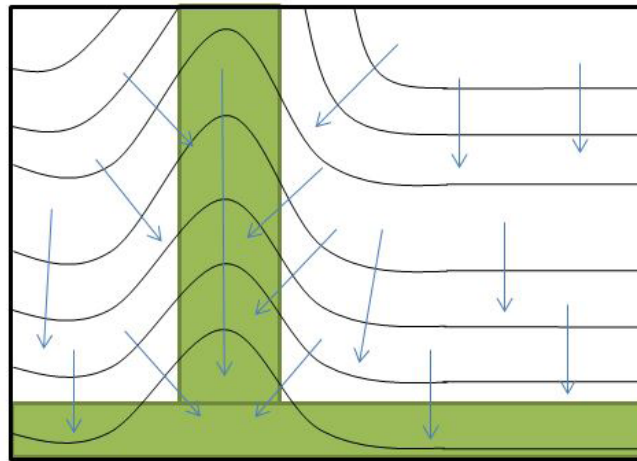

(b)

Figuur 8. Voorbeelden van situatie 2: (a) perceel met combinatie van droge vallei en een uniforme helling; (b) perceel met een combinatie van droge vallei en een complexe helling. De helling van beide percelen (a) en (b) wordt in zijn geheel als complex beschouwd. Gezien de aanwezigheid van een droge vallei is een grasgang aangewezen, maar die is niet verplicht. In (a) is gekozen voor de combinatie van een grasgang en een grasbufferstrook. In (b) is geen grasgang aangelegd maar wel een combinatie van grasbufferstroken en een bufferende dam om het afstromende water uit de droge vallei op te vangen.

(a)

(b)

